

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 22/2016-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 216/2015 (pôvodne vedenom Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 2 Rob 71/2006), takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 216/2015 p o r u š e n é b o l o .

2. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Námestovo p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Námestovo je p o v i n n ý uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 444,66 € (slovom štyristoštyridsaťštyri eur a šesťdesiatšesť centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Vajdu, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 22/2016 z 19. januára 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „odporca“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 216/2015 [ďalej aj „napadnuté konanie“, (pôvodne vedenom Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 2 Rob 71/2006)].

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Na Okresnom súde Dolný Kubín odo dňa 26. 7. 2006 do súčasnosti prebieha pod sp. zn. 2 Rob 71/2006 konanie v právnej veci navrhovateľa: [REDACTED] [REDACTED] proti odporcovi: [REDACTED], [REDACTED], bytom [REDACTED] zast. JUDr. Ján Vajda, advokát Advokátska kancelária Námestovo, Hviezdoslavovo námestie č. 201 o zaplatenie sumy 309,80 EUR s prísl. I napriek skutočnosti, že odo dňa začatia tohto konania už uplynulo 8 rokov a 7 mesiacov do dnešného dňa nie je toto konanie skončené. Vo veci sa do dnešného dňa neuskutočnilo

ani jedno pojednávanie. Túto moju sťažnosť podávam na Ústavný súd Slovenskej republiky z toho dôvodu, že o ochrane tohto môjho práva nerozhoduje iný súd. Ústavný súd Slovenskej republiky je podľa článku 124 Ústavy Slovenskej republiky nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatnení môjho ústavného práva podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky som využil všetky právne prostriedky, ktoré mi poskytujú právne predpisy na jeho ochranu.

Mojím listom zo dňa 17.7.2014, ktorý bol Okresnému súdu Dolný Kubín doručený dňa 21. 7. 2014 som JUDr. Petrovi Bebejovi, predsedovi Okresného súdu Dolný Kubín podal sťažnosť na prieťahy v tomto konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnkov. Dôkaz: rovnopis mojej sťažnosti zo dňa 17. 7. 2014

Listom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn.. Spr 2009/2014 zo dňa 23. 7. 2014 mi bolo oznámené, že vo veci bolo nevyhnutné nariadiť znalecké dokazovanie na zistenie pravosti môjho podpisu na doručenke od platobného rozkazu súdu, že jednotlivé procesné úkony sú vo veci vykonávané priebežne a že moja sťažnosť na prieťahy v konaní je nedôvodná a účelová. Dôkaz: fotokópia oznámenia odporcu zo dňa 23. 7. 2014.“

Ďalej sťažovateľ uviedol:

«V konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 2 Rob 71/2006 nejde o právne zložitú vec, ide o vec zaplataenia ceny telekomunikačných služieb t. j. vec ku ktorej existuje rozsiahla súdna judikatúra. I napriek tomu konanie v tejto veci trvá už 8 rokov a 7 mesiacov.

Prieťahy v tejto veci v období odo dňa 26. 7. 2006 do dňa 25. 2. 2013 t. j. po dobu 6 rokov a 7 mesiacov boli zapríčinené skutočnosťou, že bola nesprávne vyznačená doložka právoplatnosti na platobnom rozkaze Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2 Rob/71/2006-23 zo dňa 8. 11. 2006. I napriek tomu že na doručenke od tohto platobného rozkazu bolo uvedené, že ho dňa 11. 12. 2006 prevzal „[REDAKOVANÉ] otec“, hoci bol adresovaný mojej osobe, dala [REDAKOVANÉ], vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Dolný Kubín nesprávne vyznačiť doložku právoplatnosti a vykonateľnosti tohto platobného rozkazu.

Ďalšie prietahy v tomto konaní vznikli v dôsledku nesprávneho postupu odporcu, ktorý v rozpore so znením § 127 ods. 1 prvá veta OSP bez toho, aby boli vo veci vypočutí účastníci konania a bez toho, aby niekto z účastníkov konania navrhol vykonanie znaleckého dokazovania nariadil uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2 Rob/71/2006-62 zo dňa 9. 8. 2013 znalecké dokazovanie vo veci na zistenie pravosti môjho údajného podpisu na doručenke od platobného rozkazu. V dôsledku tohto nesprávneho postupu súdu vo veci nemala znalkyňa [REDACTED] dostatok porovnávacieho materiálu na zistenie pravosti môjho údajného podpisu a musela ma vyzývať na predloženie listinných dokladov s mojimi podpismi. Slovenská pošta mi tento list znalkyne [REDACTED] nedoručila, hoci som sa zdržiaval v mieste trvalého bydliska, čím vznikli prietahy vo veci. Ak by znalkyňa [REDACTED] [REDACTED] zaslala túto výzvu priamo môjmu advokátovi JUDr. Jánovi Vajdovi žiadne prietahy by nevznikli.

Dňa 25. 9. 2014 bol odporcovi doručený znalecký posudok č. 50/2014 zo dňa 20. 9. 2014 znalkyne [REDACTED]. K tomuto znaleckému posudku som sa písomne vyjadril podaním zo dňa 6. 10. 2014. Odvtedy až do súčasnosti t.j. po dobu viac ako 5 mesiacov sa vo veci i napriek mojím opakovaným žiadostiam riadne nekoná, súd vykonáva iba formálne úkony vo veci. Za riadne konanie súdu nie je možné považovať vydanie uznesenia súdu zo dňa 29. 10. 2014 o znalečnom. Do dnešného dňa sa vo veci neuskutočnilo ani jedno pojednávanie.»

V podaní z 9. novembra 2015, ktorým sťažovateľ sťažnosť doplnil, uviedol:

„Okresný súd Dolný Kubín dňa 30. 4. 2015 podľa § 105 ods. 2 OSP postúpil túto vec na konanie Okresnému súdu Námestovo z dôvodu, že Okresný súd Námestovo je vecne a miestne príslušným súdom na konanie v tejto veci.

Ja, sťažovateľ som podaním zo dňa 2. 6. 2015 nesúhlasil s postúpením tejto veci a vzal som späť námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Dolný Kubín na konanie v tejto veci. Uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 NcC/27/2015-196 zo dňa 29. 7. 2015 bolo rozhodnuté, že na prejednanie a rozhodnutie tejto veci je miestne príslušným súdom Okresný súd Námestovo.

Dôkaz: fotokópie listinných dokladov

Na Okresnom súde Námestovo v súčasnosti pod sp. zn. 10 C 216/2015 prebieha konanie v tejto veci, kde ako žalobca vystupuje spoločnosť [REDAKOVANÉ] a ako žalovaný vystupujem ja, sťažovateľ. Predmetom tohto konania je zaplatenie sumy 309,80 EUR s prísl. Konanie v tejto veci začalo na Okresnom súde Dolný Kubín dňa 26. 7. 2006 a do dnešného dňa nebolo vo veci vydané právoplatné meritórne rozhodnutie.

Prieťahy v tomto konaní zavinil Okresný súd Dolný Kubín, kde sa viedlo toto konanie odo dňa 26. 7. 2006 až do právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 NcC/27/2015-196 zo dňa 29. 7. 2015.

Z obsahu súdneho spisu v tejto veci je zrejmé, že Okresný súd Dolný Kubín bez toho, aby vypočul účastníkov konania v rozpore s § 127 ods. 1 prvá veta OSP nariadil vo veci znalecké dokazovanie.

Okresný súd Dolný Kubín v tomto konaní postupoval spôsobom, ktorému chýba účelnosť a efektívnosť, čo má výrazný vplyv na doterajšiu dĺžku tohto konania. Podľa nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky /sp. zn. IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011/, nielen nečinnosť ale aj neefektívna činnosť súdu alebo iného štátneho orgánu môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ak činnosť súdu alebo iného štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol. Od právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 NcC/27/2015-196 zo dňa 29. 7. 2015 v tejto veci koná Okresný súd Námestovo.

Navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením pripustil pristúpenie ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu a to Okresného súdu Námestovo. Okresný súd Námestovo bude v ďalšom priebehu tohto konania vystupovať ako odporca v 2. rade. Okresný súd Dolný Kubín /doterajší odporca/ bude v ďalšom priebehu tohto konania vystupovať ako odporca v 1. rade.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dolný Kubín

a Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 10 C 216/2015 porušené bolo.

Okresnému súdu Námestovo prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 216/2015 konal bez zbytočných prieťahov.

██████████ priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- EUR, ktoré sú Okresný súd Dolný Kubín a Okresný súd Námestovo povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne ██████████ do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Dolný Kubín a Okresný súd Námestovo sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne ██████████ trovy konania v sume 444,66 EUR na účet advokáta JUDr. Jána Vajdu č. ú. ██████████ do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Okresný súd Dolný Kubín sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom sp. zn. Spr. 403/2015 doručeným ústavnému súdu 2. júla 2015, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Právna vec vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 2Rob/71/2006 napadla na tunajší súd dňa 26. 07. 2006. Vo veci bol dňa 08. 11. 2006 vydaný platobný rozkaz, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28. 12. 2006.

Dňa 25. 02. 2013 odporca podal voči platobnému rozkazu odpor s tým, že odporca platobný rozkaz neprevzal, ale pravdepodobne ho prevzal jeho otec. Zároveň v podanom odpore právny zástupca odporcu vzniesol aj námietku miestnej nepríslušnosti. Vzhľadom k tomu, že vydaný platobný rozkaz bol už v roku 2006 právoplatný, tunajší súd nemohol vec postúpiť z dôvodu príslušnosti na Okresný súd Námestovo hneď pri tomto prvom úkone, ale musel vykonať jednak rozsiahle šetrenie prostredníctvom poštového úradu a následne vykonať znalecké dokazovanie na posúdenie pravosti podpisu na doručenke, ktorou bolo potvrdené prevzatie platobného rozkazu. Po vykonaní znaleckého dokazovania a následných úkonov spojených s priznaním odmeny znalca vec s poukazom na vznesenú námietku miestnej príslušnosti bola dňa 22. 05. 2015 odstúpená Okresnému súdu Námestovo.“

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom sp. zn. Spr 183/16 doručeným ústavnému súdu 11. marca 2016, v ktorom okrem iného uvádza:

„Nejedná sa o vec právne a skutkovo zložitú. Poukazujem na skutočnosť, že Okresný súd Námestovo, na ktorom začalo konanie dňa 30. 04. 2015, mohol konať a rozhodnúť vo veci až po rozhodnutí Krajského súdu v Žiline o námietke týkajúcej sa miestnej príslušnosti tohto súdu t. j. od 10. 8. 2015 a vec právoplatne skončil dňa 08. 01. 2016. Konanie vo veci na Okresnom súde Námestovo skončilo za 4 mesiace. Na Okresnom súde Námestovo neboli zistené žiadne prekážky podľa § 107 a násl. OSP, ani neodôvodnené prietahy v konaní.“

Súčasťou vyjadrenia okresného súdu z 8. marca 2016 k sťažnosti bol aj prehľad dosiaľ vykonaných procesných úkonov priebehu napadnutého konania, z ktorého vo vzťahu k predmetu sťažnosti považuje ústavný súd za relevantné tieto:

„... konanie sa začalo na Okresnom súde Dolný Kubín podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu dňa 26. 7. 2006. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz dňa 8. 11. 2006, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28. 12. 2006. Sťažovateľ podal proti platobnému rozkazu odpor dňa 25. 2. 2013, v ktorom namietal, že platobný rozkaz nie je právoplatný, pretože mu nebol doručený do vlastných rúk (na doručení je pri podpise uvedené „OTEC“, napísané inou farbou pera).

- Okresný súd Dolný Kubín vykonal šetrenie za účelom zistenia, kto prevzal súdnu zásielku obsahujúcu platobný rozkaz vyžiadaním informácie od Slovenskej pošty, a.s., ktorá oznámila, že doklady a údaje o doručovaných zásielkach uchováva tri roky,

- dňa 27. 06. 2013 sťažovateľ požiadal o priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov

- uznesením č. k. 2Rob/71/2006-60 zo dňa 09. 08. 2013, súd mu nepriznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov,

- uznesením č. k. 2Rob/71/2006-62 zo dňa 09. 08. 2013 súd nariadil znalecké dokazovanie z odboru písma znalectvo, odvetvie ručné písmo

- sťažovateľ podal dňa 12. 09. 2013 odvolanie proti uzneseniu č.k. 2Rob/71/2006-62 zo dňa 09. 08. 2013 o nariadení znaleckého dokazovania

- uznesením č.k. 2Rob/71/2006-71 zo dňa 15. 11. 2013 o odvolaní rozhodol zákonný sudca (uznesenie č. k. 2Rob/71/2006-62 zo dňa 09. 08. 2013 vydal vyšší súdny úradník) a nariadil znalecké dokazovanie z odboru písomznalectvo, odvetvie ručné písmo

- dňa 10. 12. 2013 sťažovateľ podal námietku proti ustanovenej znalkyni

- súd uznesením č.k. 2Rob/71/2006-93 zo dňa 24. 01. 2014 zamietol námietky odporcu

- dňa 25. 09. 2014 bol súdu doručený znalecký posudok č. 50/2014 zo dňa 20. 09. 2014

- súd uznesením č.k. 2Rob/71/2006-121 zo dňa 29. 10. 2014 priznal súdnej znalkyni odmenu za vypracovanie znaleckého posudku

- dňa 25. 11. 2014 sťažovateľ podal proti uzneseniu č. k. 2Rob/71/2006-121 zo dňa 29. 10. 2014 o priznaní odmeny súdnej znalkyni za vypracovanie znaleckého posudku odvolanie

- Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 5Co/62/2015-176 zo dňa 24. 02. 2015 potvrdil uznesenie č. k. 2Rob/71/2006-121 zo dňa 29. 10. 2014 o priznaní odmeny súdnej znalkyni za vypracovanie znaleckého posudku

- Okresný súd Dolný Kubín dňa 30. 04. 2015 postúpil vec Okresnému súdu Námestovo

- Okresný súd Námestovo dňa 15. 7. 2015 predložil spis nadriadenému súdu na rozhodnutie o námietke sťažovateľa proti postúpeniu veci tomuto súdu.

- Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 6NcC/27/2015 zo dňa 29. 07. 2015 rozhodol, že Okresný súd Námestovo je miestne príslušný a spis bol Okresnému súdu Námestovo doručený dňa 10. 8. 2015

- Súd vytýčil pojednávanie na deň 10. 11. 2015, ktoré bolo odročené za účelom opätovného predvolania odporcu a vyžiadania listín vzťahujúcich sa k predmetu konania.

- Pojednávanie vytýčené na termín 01. 12. 2015, bolo odročené za účelom vyhlásenia rozsudku na deň 15. 12. 2015. Rozsudok vyhlásený v uvedený deň nadobudol právoplatnosť dňa 8. 1. 2016.

- súd uznesením č.k. 10C/2016/2015-271 zo dňa 08. 02. 2016 rozhodol o povinnosti navrhovateľa nahradiť odporcovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia (rozhodnuté vyšším súdnym úradníkom v 30 dňovej lehote od právoplatnosti rozsudku vo veci samej).“

K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľ stanovisko nezaujal.

Obsah vyžiadaného súvisiaceho spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené v jeho vyjadrení z 8. marca 2016, ktoré ústavný súd považuje za preukázané.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, a z § 119 ods. 4 OSP, ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie a dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom napadnutého konania vedeného pred okresným súdom bolo rozhodovanie o uplatnenom peňažnom nároku, pričom sťažovateľ mal v predmetnom konaní procesné postavenie odporcu.

Ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie nebolo po právnej ani po skutkovej stránke zložitú. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej ani prípadná zložitosť sporu nezbavuje všeobecný súd ústavnej zodpovednosti

za zbytočné prietahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce alebo inými nedostatkami v jeho postupe vrátane nečinnosti (m. m. I. ÚS 47/96).

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka tohto konania je druhým kritériom pri rozhodovaní, či v napadnutom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prietahom. Ústavný súd z obsahu zapožičaného spisu okresného súdu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bolo možné pripísať na ťarchu sťažovateľa v súvislosti s doterajšou dĺžkou napadnutého konania alebo spomalením jeho priebehu. Ani predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti na takého skutočnosti nepoukázala.

3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní.

Napadnuté konanie začalo na Okresnom súde Dolný Kubín 26. júla 2006 podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu, ktorý bol vydaný 8. novembra 2006 a týmto súdom bolo, ako sa neskôr preukázalo, irelevantne vyznačené nadobudnutie právoplatnosti platobného rozkazu 28. decembrom 2006.

Do 31. decembra 2007 bol na prerokovanie a rozhodovanie vo veci miestne a vecne príslušným Okresný súd Dolný Kubín a od 1. januára 2008 po reorganizácii súdnictva bol na prerokovanie a rozhodovanie vo veci až do jej právoplatného skončenia miestne a vecne príslušný Okresný súd Námestovo.

Keďže napriek uvedenému po podaní odporu sťažovateľom (25. február 2013) proti platobnému rozkazu vykonával procesné úkony vo veci Okresný súd Dolný Kubín, bol súdny spis na prerokovanie a rozhodnutie okresnému súdu fakticky predložený až 10. augusta 2015.

V súvislosti s procesnými aktivitami sťažovateľa, ktoré sa týkali ním uplatnených námietok voči postúpeniu veci Okresným súdom Dolný Kubín miestne a vecne príslušnému okresnému súdu, ústavný súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 NcC 27/2015 z 29. júla 2015, s ktorým sa stotožňuje.

V odôvodnení predmetného uznesenia Krajského súdu v Žiline sa okrem iného uvádza:

„Z obsahu spisu je zjavné, že konanie bolo začaté na Okresnom súde Dolný Kubín v čase, kedy ešte Okresný súd Námestovo neexistoval. V priebehu konania podľa zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky sa Okresný súd Námestovo stal dňa 1. 1. 2008 súčasťou sústavy všeobecných súdov (§ 2 ods. 29), pričom výkon súdnictva prešiel v zmysle citovaného § 18a a § 18b ods. 1 zákona v posudzovanej veci z Okresného súdu Dolný Kubín na Okresný súd Námestovo. Miestna príslušnosť Okresného súdu Námestovo bola založená priamo zo zákona, a to uvedenými prechodnými ustanoveniami. Pokiaľ odporca vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti, táto fakticky kopírovala stav predpokladaný zákonom súčinnosťou od 1. 1. 2008 a následné späťvzatie tejto námietky nemohlo preto vyvolať právne účinky. V danom prípade nemohol účastník po postúpení veci prejavíť vôľu podľa § 105 ods. 3 O. s. p. (t. j. vysloviť nesúhlas s postúpením veci, resp. vziať námietku miestnej nepríslušnosti späť), keďže miestna príslušnosť Okresného súdu Námestovo bola regulovaná priamo zákonnou úpravou, ktorej podstata spočívala v prenesení teritoriálnej príslušnosti z dôvodu vzniku nových súdov.“

Ústavný súd taktiež poukazuje na to, že neoddeliteľnou súčasťou prechodu súdnictva v danej veci je aj prenesenie zodpovednosti za prieťahy v konaní z odovzdávajúceho súdu (Okresný súd Dolný Kubín) na nadobúdajúci súd. Z uvedeného dôvodu zodpovednosť za doterajší priebeh celého napadnutého konania nesie Okresný súd Námestovo.

Ústavný súd obdobie od 28. decembra 2006, kedy Okresný súd Dolný Kubín na základe nesprávneho posúdenia doručenky irelevantne vyznačil nadobudnutie právoplatnosti platobného rozkazu, až do 25. februára 2013, keď sťažovateľ podal proti tomuto platobnému rozkazu odpor, považuje za obdobie úplnej a ničím neospravedlniteľnej nečinnosti. Ide o obdobie úplnej nečinnosti v rozsahu takmer 7 rokov.

Ústavný súd ani zvolený postup vo veci po podaní odporu proti platobnému rozkazu, keď Okresný súd Dolný Kubín nepredložil vec miestne a vecne príslušnému okresnému súdu a bez vypočutia účastníkov napadnutého konania nariadil zisťovanie pravosti podpisu

na doručení prostredníctvom znaleckého dokazovania, nevyhodnotil ako postup relevantný ani dostatočne efektívny. Aj v dôsledku tohto nesprávneho postupu podľa názoru ústavného súdu došlo k ďalšiemu predĺženiu napadnutého konania, ktoré v merite veci bolo právoplatne skončené 8. januára 2016.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 216/2015 (pôvodne vedenom Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 2 Rob 71/2005) došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Ústavný súd aj napriek záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov vzhľadom na to, že napadnuté konanie okrem priznania trov bolo v merite veci právoplatne skončené 8. januára 2016.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'účinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'účinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. V súvislosti s uvedeným poukazuje na to, že v dôsledku dlhodobej nečinnosti a neefektívneho postupu okresného súdu v napadnutom konaní sa nachádzal v stave právnej neistoty.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na rozsiahlu a ničím neospravedliteľnú nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu v napadnutom konaní a berúc do úvahy konkrétne okolnosti danej veci považoval ústavný súd priznanie sumy 3 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní o jeho sťažnosti advokátom JUDr. Jánom Vajdom. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839,83 €.

Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie, prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti, písomné doplnenie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 139,83 €, t. j. spolu 419,49 €, čo spolu s režijným paušálom 3 x 8,39 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 444,66 €.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2016